

Sak 12/2022

Digital kompetanse – innspill fra KS

Notatet er et innspill til saken “Økt digital kompetanse i offentlig sektor – råd fra Skate”. Saken utformes av Sikt i samarbeid med arbeidsgruppe, der KS er deltaker. Hensikten med notatet er å gi et bilde av hvilke tiltak KS arbeider med innen tema digital kompetanse.

Innledning

Grunnleggende digital kompetanse er viktig for innbyggerens deltakelse i samfunnet. For å ta i bruk de offentlige digitale tjenester og for å forhindre digital utenforskap er det nødvendig at innbyggerne har grunnleggende digital kompetanse og at ansatte har nødvendig digital kompetanse til å yte tjenestene. De siste årene ser vi at kommunesektoren har trukket fram digitalisering som kanskje den fremste driveren av omstilling og endringer.

Arbeidsgiverperspektivet

I et arbeidsliv med raske omstillinger gjør at alle må regne med endringer i arbeidsoppgaver og krav om å tilegne seg ny kompetanse. En stor andel kommuner og fylkeskommuner uttrykker behov for å utvikle tverrgående ferdigheter blant både medarbeidere og ledere. [Arbeidsgiverminitoren 2021](#) viser at ni av ti sier at det i meget eller ganske stor grad er behov for å utvikle den digitale kompetansen blant medarbeidere generelt, forteller rundt åtte av ti at det samme gjelder innovasjonskompetanse og evne til læring og omstilling. Et stort flertall trekker også frem behov for å utvikle samhandlings- og relasjonskompetansen. Sektoren ser i stor grad de samme kompetansebehovene hos ledere som blant medarbeidere. Med store omstillinger i vårt samfunns- og arbeidsliv er det avgjørende å kontinuerlig fylle på med relevant ny kompetanse mens vi står i jobb. Basert på FoU èn “[Teknologistøttet læring på arbeidsplassen](#)” har KS utviklet veilederen [Hvordan lykkes med teknologistøttet læring på arbeidsplassen?](#) Basert på FoU ‘en “[Lederutfordringer i digitale omstillingsprosesser](#)” har KS utviklet «[Gode råd for å lykkes med digitale omstillingsprosesser](#)». Veilederen belyser hvilke utfordringer ledere møter ved omlegging til en digital arbeidshverdag.

Regionale digitaliseringsnettverk

Regionale digitaliseringsnettverk er strategiske og operative samarbeid (nettverk) om digitalisering og tjenesteutvikling hvor kommuner går sammen for å gi bedre digitale tjenestetilbud til innbyggere og næringsliv i hele landet. Digitaliseringsnettverkene er forankret, driftet og styrt (ledet) lokalt, gjerne på kommunedirektørnivå eller tilsvarende. KS koordinerer arbeidet og ser de regionale digitaliseringsnettverkene som sentrale tiltak for forsterket samordning og gjennomføring på digitaliseringsområdet. De regionale digitaliseringsnettverkene bidrar også til å styrke kommunenes digitale kompetanse og kapasitet gjennom å spille inn kandidater (fagressurser) til det sentrale nivå, for eksempel til samstyringsstrukturen for digitalisering.

SkoleSec

SkoleSec-prosjektet har siden tidlig i pandemien jobbet for å bedre personvern, informasjonssikkerhet og forvaltning i grunnopplæringen. SkoleSec ble i mai 2020 organisert som et forprosjekt med en bredt faglig sammensatt arbeidsgruppe. Et viktig mål for prosjektet har vært å lage konkrete ressurser for å løfte

kompetanse, forenkle prosesser, og få fortgang i arbeidet med bedre og tryggere innramming av læringsteknologi i skolesektoren.

Strategi for digital kompetanse i barnehager, grunnskoler og videregående opplæring

KS skal i samarbeid med KD utarbeide en ny strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehager, grunnskoler og videregående opplæring. Strategien skal gjelde i perioden 2023-2030 og vil fungere som et toppdokument for regjeringen og KS arbeid med digitalisering i disse sektorene. Den skal bidra både til regjeringens overordnede mål for digitaliseringen og til de utdanningspolitiske målene.

Digihjelpen

Det er fortsatt en del av Norges befolkning som har ingen eller svake digitale ferdigheter¹. KS er opptatt av at alle innbyggere skal få likeverdige tjenester. KS støtter kommuner som tilbyr veiledning og kompetanseheving til innbyggere med lav eller ingen digital kompetanse gjennom Digihjelpen-prosjektet. Prosjektet er et samarbeid mellom KS og Kommunal- og distriktsdepartementet.

Klart språk i digitale tjenester

KS bidrar til at kommunesektoren utvikler trygge, gode og effektive løsninger sammen. Det skal gi innbyggerne og næringslivet mer helhetlige tjenester. Oversikt over løsninger som kan tas i bruk finner du her, også inndelt per kommunale tjenesteområde. Når innbyggerne skal bli mer selvbetjente og få en god brukeropplevelse av å bruke de digitale tjenestene, er klart språk helt avgjørende.

FoU - «Hva er digital kompetanse?»

Rambøll har på vegne av KS gjort en utredning knyttet til forståelsen av begrepet «digital kompetanse», en kategorisering av underordna kompetanseområder og hva det kan innebære for utvalgte roller i kommunal sektor. Undersøkelsen er begrenset, men funn fra undersøkelsen peker på behovet for å fortsatt ha kompetanseutvikling på et ganske grunnleggende nivå på enkelte områder for flere ansattgrupper, i tillegg til mer avansert digital kompetanse på ulike områder. Rapporten skal leveres juni 2022.

Velferdsteknologi

KS etablerer et varig kommunenettverk for innføring av velferdsteknologi som en videreføring av Nasjonalt velferdsteknologi-program. Kommunenetttverk for innføring av velferdsteknologi skal være en arena som danner grunnlag for erfaringsdeling og beste praksis, arbeid med sertifisering og standardisering av velferdsteknologi, vurdering av mulige innovasjonsområder og bruk av ny smart teknologi, arena for å vurdere gevinster og konsekvenser av teknologi i tjenestene, arena for å drøfte fremtidige scenarier for endring av arbeidsprosesser ved bruk av ny smart teknologi.

Digitale fellesløsninger

Digitale fellesløsninger vil kunne gi flere stordriftsfordeler for kommunene, også når det gjelder kompetanse. Ett eksempel på dette er Helseplattformen som har opprettet et «nettverk for opplæring bestående av representanter fra alle innføringsprosjektene, Helse Midt-Norge RHF, kommunikasjonsnettverket og fra team

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/8f8751780e9749bfa8946526b51f10f4/digital-hele-livet.pdf>

opplæring i Helseplattformen. Nettverket fungerer som et samarbeidsråd for arbeidet rundt opplæring, og deltakerne deltar i praktisk arbeid gjennom definerte arbeidsgrupper innenfor aktuelle arbeidsoppgaver.

Felles kommunal journal

Kommunene er på forskjellige stadier av modenhet på flere områder. Kommunes evne til å utfordre seg på, og omstille seg til nye måter å arbeide på, blir viktig i tiden fremover. Kommunene må evne å ta i bruk nye verktøy som fordrer at man må jobbe på nye måter. Det vil bli et økende innslag av digitale og elektroniske løsninger, men mange av løsningene vil markedet levere. Kommunene må evne å ta nye produkter og tjenester i bruk, slik at adopsjonskapasitet og evne til omstilling er kanskje det viktigste kompetanseområdet.

Kompetansenettverk for utbredelse av nasjonale e-helseløsninger (KS eKomp)

KS e-Komp er et kompetansenettverk for utbredelse av e-helse-løsninger i kommunene. Nettverket består av frikjøpte medarbeidere i kommuner og kommunesamarbeid, og bidrar til økt digital kompetanse hos sine målgrupper.